

شد که نسبت به سال قبل از آن به ترتیب ۳۷/۷ و ۱/۰ درصد افزایش نشان می‌دهد.

جدول ۷-۱- عملکرد ناوگان حمل و نقل کشور در سال ۱۴۰۱

مسافر	تعداد (میلیون نفر) سهم (درصد)	کالا		مقدار (میلیون تن) سهم (درصد)
		کل	درصد	
جاده‌ای	۱۲۷/۰	۶۲/۴	۵۵۰/۰	۷۴/۶
ریلی	۲۹/۷	۱۴/۶	۴۴/۴	۶/۰
هوایی	۲۶/۰	۱۲/۸	۰/۱	۰/۰۱
دریایی	۲۱/۰	۱۰/۳	۱۴۲/۴	۱۹/۳
کل	۲۰۳/۷	۱۰۰/۰	۷۳۶/۹	۱۰۰/۰

ماخذ: سالنامه آماری سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای، سالنامه آماری راه‌آهن ج.ا.ا، سازمان بنادر و دریانوردی و سازمان هواپیمایی کشوری

۷-۱- سرمایه‌گذاری دولت

براساس آمار دریافتی از خزانه‌داری کل کشور، مبلغ ۴۸۳/۹ هزار میلیارد ریال در قالب اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی در فصل حمل و نقل (جاده‌ای، هوایی، دریایی و ریلی) برای سال ۱۴۰۱ در نظر گرفته شد که در مقایسه با رقم مصوب سال ۱۴۰۰، معادل ۲۴۴/۶ درصد افزایش نشان می‌دهد. طبق آمار خزانه‌داری کل کشور، در سال ۱۴۰۱، مبلغ ۳۹۹/۱ هزار میلیارد ریال (۸۲/۵ درصد رقم مصوب) به فصل مزبور پرداخت شد که نسبت به سال قبل از آن با افزایش ۲۲۱/۶ درصدی همراه بود.

جدول ۷-۲- عملکرد اعتبارات تملک دارایی‌های

سرمایه‌ای - ملی فصل حمل و نقل

(هزار میلیارد ریال)

سال	۱۴۰۰	۱۴۰۱	درصد تغییر
۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۱
۲۲۴/۶	۱۲۴/۱	۳۹۹/۱	۲۲۱/۶ - ۴۴/۸

ماخذ: وزارت امور اقتصادی و دارایی، خزانه‌داری کل کشور

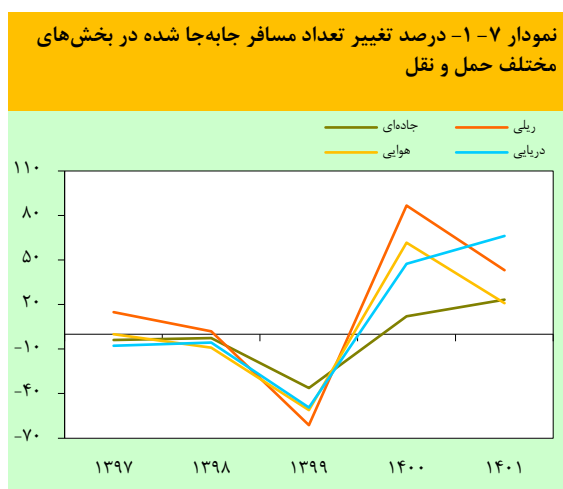
بخش حمل و نقل به عنوان یکی از اجزای مهم اقتصاد ملی به شکل گسترده با پوشش تمامی حوزه‌های تولید، توزیع و مصرف کالاها و خدمات در تمامی بخش‌های اقتصاد از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است؛ از این رو توسعه بخش حمل و نقل می‌تواند راه توسعه اقتصادی کشور را هموار نماید. همچنین به دلیل موقعیت جغرافیایی و منطقه‌ای کشور، ارتقا زیرساخت‌ها و ایجاد حمل و نقل کارآمد از طریق بهبود مراودات تجاری بین‌المللی در رشد و توسعه اقتصادی کشور جایگاه و نقش ویژه‌ای دارد.

براساس آمار حساب‌های ملی ایران، ارزش افزوده گروه «حمل و نقل و انبارداری» به عنوان یکی از زیربخش‌های گروه خدمات در سال ۱۴۰۱ (به قیمت‌های ثابت سال ۱۴۰۰) با افزایش ۶/۰ درصد در مقایسه با سال قبل از آن همراه بود. همچنین، سهم این گروه از تولید ناخالص داخلی به قیمت‌های جاری در سال مزبور معادل ۸/۱ درصد بود.

در سال ۱۴۰۱، بررسی عملکرد حمل و نقل برحسب جابه‌جایی مسافر و حمل کالا نشان می‌دهد در بخش حمل و نقل زمینی (ریلی و جاده‌ای)، در مجموع ۱۵۶/۷ میلیون نفر مسافر و ۵۹۴/۴ میلیون تن کالا جابه‌جا شد که در مقایسه با سال قبل از آن به ترتیب ۲۶/۶ و ۰/۳ درصد افزایش نشان می‌دهد. همچنین در سال مورد بررسی، در بخش‌های حمل و نقل دریایی و هوایی در مجموع ۴۷/۰ میلیون نفر مسافر و ۱۴۲/۴ میلیون تن کالا جابه‌جا

گزارش اقتصادی و ترازنامه سال ۱۴۰۱

در سال مورد گزارش، تعداد مسافر جابه‌جا شده در سفرهای عمومی توسط ناوگان حمل و نقل جاده‌ای ۱۴۶ میلیون نفر بود که از این تعداد، ۱۲۷ میلیون نفر مربوط به سفرهای با صورت وضعیت بوده که در مقایسه با سال قبل از آن معادل ۲۳/۳ درصد افزایش نشان می‌دهد. بر این اساس، تعداد (نفر-کیلومتر) مسافر جابه‌جا شده در سطح کشور ۴۲/۲ میلیارد نفر-کیلومتر بود که نسبت به سال ۱۴۰۰ به میزان ۴۲/۲ درصد افزایش نشان می‌دهد. همچنین در سال مزبور، متوسط تعداد مسافر جابه‌جا شده و مسافت طی شده در هر سفر مسافری با صورت وضعیت به ترتیب ۱۰ نفر و ۲۴۷ کیلومتر بود.

در سال ۱۴۰۱، برنامه‌های «توسعه زیرساخت حمل و نقل جاده‌ای» و «توسعه حمل و نقل ریلی» به ترتیب با ۶۶/۰ و ۲۸/۳ درصد بیشترین سهم از اعتبارات پرداختی به این فصل را به خود اختصاص دادند. عملکرد برنامه‌های مزبور در این سال به ترتیب ۲۰۰/۵ و ۲۳۵/۷ درصد نسبت به سال ۱۴۰۰ افزایش داشت.

۷-۲- حمل و نقل کالا و مسافر

۷-۲-۱- حمل و نقل جاده‌ای

در سال ۱۴۰۱، سهم بخش حمل و نقل جاده‌ای از کل مسافر جابه‌جا شده و کالای حمل شده در کشور به ترتیب ۶۲/۴ و ۷۴/۶ درصد بود. بررسی آمار عملکرد بخش حمل و نقل جاده‌ای نشان می‌دهد که در مجموع ۵۵۰/۰ میلیون تن کالا (کالای دارای بارنامه و بدون بارنامه) در سال مورد بررسی توسط این ناوگان حمل شد که نسبت به سال قبل از آن معادل ۰/۷ درصد افزایش داشت. همچنین، حدود ۹/۳ میلیون تن کالا از طریق جاده‌های کشور ترانزیت شد که در مقایسه با عملکرد سال قبل از آن به میزان ۰/۷ درصد افزایش نشان می‌دهد.

جدول ۷-۳- عملکرد حمل و نقل جاده‌ای کشور

درصد تغییر (۱)		سال			
۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹	
۰/۷	۰/۲	۵۵۰	۵۴۶	۵۴۵	حمل کالا (میلیون تن)
۰/۷	۹۲/۱	۹/۳	۹/۳	۴/۸	ترانزیت کالا (میلیون تن)
جابه‌جایی مسافر					
۲۳/۳	۱۲/۰	۱۲۷	۱۰۳	۹۲	کل جابه‌جایی مسافر با صورت وضعیت (میلیون نفر)
۲۲/۷	۱۲/۳	۱۴۶	۱۱۹	۱۰۶	جابه‌جایی از طریق ناوگان عمومی (میلیون نفر)
۰/۵	-۰/۲	۸۷/۰	۸۶/۶	۸۶/۸	سهم جابه‌جایی مسافر با صورت وضعیت از سفرهای عمومی (درصد)

ماخذ: سالنامه آماری سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای

۱- تغییرات سهم جابه‌جایی مسافر با صورت وضعیت از سفرهای عمومی به واحد درصد می‌باشد.

کیلومتر رسید که ۳/۲ درصد آن آزادراه، ۲۳/۴ درصد بزرگراه، ۳۰/۰ درصد انواع راه‌های اصلی و ۴۳/۳ درصد راه‌های فرعی و سایر بود.

طول راه‌های تحت حوزه استحفاظی وزارت راه و شهرسازی (بجز راه‌های روستایی) در کشور تا پایان سال ۱۴۰۱ به ۸۶/۷ هزار

جدول ۷-۴- ترکیب ناوگان عمومی باری و مسافری

(درصد) برحسب نوع مالکیت تا پایان سال ۱۴۰۱

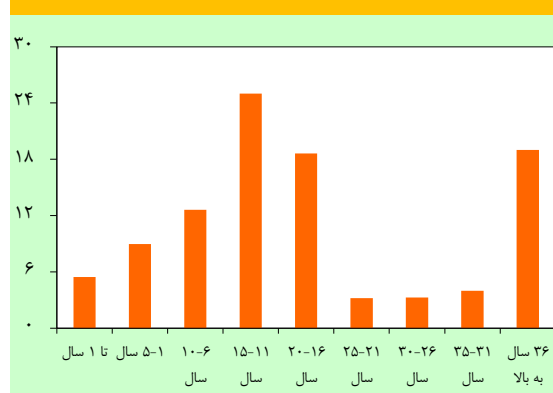
مسافری	باری	
۳/۲	۶/۵	ملکی شرکتی - موسسه
۸۶/۱	۸۰/۵	ملکی راننده
۱/۲	۵/۱	ملکی شراکتی
۹/۴	۷/۹	ملکی شخص دیگر
۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	جمع کل

ماخذ: سالنامه آماری سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای

در سال ۱۴۰۱، حدود ۱۹/۵ هزار نفر در سطح کشور بر اثر تصادفات رانندگی جان خود را از دست دادند. این رقم نسبت به سال قبل از آن به میزان ۱۶/۲ درصد افزایش نشان می‌دهد. براساس آمار مذکور، تعداد جان‌باختگان ناشی از تصادفات جاده‌ای برون‌شهری در سال مورد بررسی، ۱۳/۵ هزار نفر می‌باشد که نسبت به سال قبل از آن معادل ۱۸/۰ درصد افزایش نشان می‌دهد. بر این اساس در تصادفات رانندگی، استان‌های فارس، سیستان و بلوچستان و تهران بالاترین و استان‌های ایلام و چهارمحال و بختیاری به ترتیب با ۰/۹ و ۱/۲ درصد پایین‌ترین سهم از جان‌باختگان کشور را در مقایسه با سایر استان‌ها داشتند.

بررسی کیفیت ناوگان حمل و نقل عمومی جاده‌ای کشور تا پایان سال ۱۴۰۱ نشان می‌دهد که ۲۹/۸ درصد از ناوگان باری، ۷/۲ درصد از اتوبوس‌ها و ۶۵/۰ درصد از مینی‌بوس‌ها بیش از ۲۰ سال عمر دارند. ترکیب ناوگان عمومی جاده‌ای برحسب نوع مالکیت نشان می‌دهد که ۸۰/۵ درصد از مالکیت این ناوگان در بخش باربری و ۸۶/۱ درصد در بخش مسافری به صورت ملکی راننده می‌باشد و تنها ۶/۵ درصد مالکیت در بخش باربری و ۳/۲ درصد در بخش مسافری به صورت ملکی شرکتی (موسسه) اداره می‌شود.

نمودار ۷-۲- سهم وسایل نقلیه عمومی مسافری و باری برحسب عمر وسیله تا پایان سال ۱۴۰۱ (درصد)

جدول ۷-۵- تعداد متوفیات ناشی از تصادفات رانندگی

(نفر)

درصد تغییر		سال			
۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹	
۱۱/۷	-۳/۹	۴۶۲۰	۴۱۳۷	۴۳۰۴	درون‌شهری
۱۸	۱۴/۲	۱۳۵۴۳	۱۱۴۷۸	۱۰۰۵۱	برون‌شهری (جاده‌ای)
۱۴/۱	-۱/۷	۱۰۷۴	۹۴۱	۹۵۷	جاده‌ای روستایی
۱۴/۰	۱۸۴/۶	۲۵۳	۲۲۲	۷۸	نامعلوم
۱۶/۲	۹/۰	۱۹۴۹۰	۱۶۷۷۸	۱۵۳۹۰	جمع کل

ماخذ: سالنامه آماری سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای

همچنین در سال مورد بررسی، ۴۴/۴ میلیون تن کالا از طریق راه‌آهن حمل شد که در مقایسه با سال قبل از آن به میزان ۵/۳ درصد کاهش نشان می‌دهد. سهم بخش ریلی از کل بار حمل شده در کشور در سال مذکور معادل ۶/۰ درصد بود. در این سال، حدود ۱۴۳۲/۶ هزار تن کالا (شامل کالاهای نفتی و غیر نفتی)

۷-۲-۲- حمل و نقل ریلی

در سال ۱۴۰۱، حدود ۲۹/۷ میلیون نفر مسافر از طریق ناوگان ریلی جابه‌جا شدند که نسبت به سال قبل از آن معادل ۴۳/۱ درصد افزایش نشان می‌دهد. بر این اساس، سهم راه‌آهن از کل مسافر جابه‌جا شده در سال ۱۴۰۱ معادل ۱۴/۶ درصد بود.

گزارش اقتصادی و ترازنامه سال ۱۴۰۱

افزایش داشت. در این سال، نسبت تعداد لوکوموتیو در سرویس به کل لوکوموتیو معادل ۵۴/۰ درصد بود که نشان‌دهنده ۰/۷ واحد درصد کاهش ضریب بهره‌برداری نسبت به سال ۱۴۰۰ است. در سال ۱۴۰۱، به ترتیب ۱۴۷/۷ و ۳۱/۹ کیلومتر از خطوط ریلی، بهسازی و بازسازی شد.

توسط خطوط ریلی ترانزیت شد که در مقایسه با سال قبل از آن معادل ۲۶/۱ درصد کاهش داشت.

بررسی وضعیت ناوگان حمل و نقل ریلی کشور نشان می‌دهد که تعداد لوکوموتیو در اختیار، در پایان سال ۱۴۰۱ به ۹۸۸ دستگاه رسید که نسبت به سال قبل از آن ۳/۱ درصد

جدول ۷-۶- عملکرد حمل و نقل ریلی

درصد تغییر	سال				
	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹
جابه‌جایی مسافر (میلیون نفر)	۴۳/۱	۸۶/۷	۲۹/۷	۲۰/۷	۱۱/۱
حمل کالا (میلیون تن)	-۵/۳	-۷/۲	۴۴/۴	۴۶/۹	۵۰/۶
ترانزیت کالا (هزار تن)	-۲۶/۱	۱۴۰/۲	۱۴۳۲/۶	۱۹۳۸/۱	۸۰۷/۰

ماخذ: سالنامه آماری راه‌آهن ج.ا.ا.

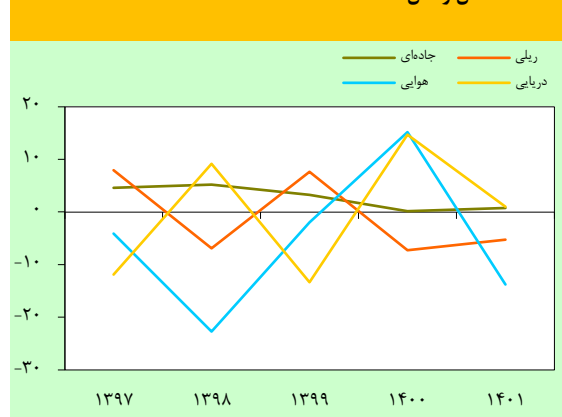
هوایی در داخل کشور یا به مقصد خارج از کشور حمل شد که در مقایسه با سال قبل از آن معادل ۱۳/۸ درصد کاهش نشان می‌دهد.

۷-۲-۳- حمل و نقل هوایی

در سال ۱۴۰۱، تعداد مسافر جابه‌جا شده از طریق فرودگاه‌های کشور ۲۶/۰ میلیون نفر بود که در مقایسه با سال قبل از آن به میزان ۲۰/۹ درصد افزایش داشت. بر این اساس، سهم حمل و نقل هوایی از کل مسافر جابه‌جا شده معادل ۱۲/۸ درصد بود. در این سال سهم بخش غیر دولتی در پروازهای داخلی و بین‌المللی به ترتیب ۹۱/۰ و ۸۳/۰ درصد بود.

در سال مورد گزارش، تعداد کل ناوگان هوایی مسافری کشور با ۵/۸ درصد افزایش نسبت به سال قبل از آن ۳۴۴ فروند بود. در این سال ۷۹/۵ هزار تن کالا توسط ناوگان حمل و نقل

نمودار ۷-۳- درصد تغییر حجم کالای جابه‌جا شده در بخش‌های مختلف حمل و نقل

جدول ۷-۷- عملکرد حمل و نقل هوایی

درصد تغییر	سال				
	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹
مسافر جابه‌جا شده (میلیون نفر)	۲۰/۹	۶۲/۹	۲۶/۰	۲۱/۵	۱۳/۲
پروازهای داخلی	۶/۳	۳۳/۳	۱۷/۰	۱۶/۰	۱۲/۰
پروازهای بین‌المللی	۶۳/۶	۳۵۸/۳	۹/۰	۵/۵	۱/۲
کالای حمل شده (هزار تن)	-۱۳/۸	۱۵/۲	۷۹/۵	۹۲/۱	۸۰/۰
تعداد پروازهای عبوری از فضای کشور (هزار پرواز)	۶۴/۳	۵۵/۶	۲۷۶/۰	۱۶۸/۰	۱۰۸/۰

ماخذ: سازمان هواپیمایی کشوری

۷-۲-۴ حمل و نقل دریایی

در سال ۱۴۰۱، ظرفیت اسمی بنادر تجاری کشور به ۲۸۶/۰ میلیون تن (نفتی و غیر نفتی) رسید که در مقایسه با سال قبل از آن به میزان ۵/۹ درصد افزایش داشت. در همین سال، ظرفیت ناوگان حمل و نقل تجاری دریایی نیز حدود ۶/۹ میلیون تن بود که نسبت به سال قبل از آن ۱۲/۴ درصد افزایش داشت. عملیات کانتینری بنادر تجاری کشور با ۱۲/۲ درصد افزایش از ۲۱۵۷ هزار TEU^(۱) در سال ۱۴۰۰ به ۲۴۲۰ هزار TEU در سال ۱۴۰۱ رسید. همچنین، ظرفیت کانتینری بنادر به ۸۷۰۰ هزار TEU رسید که در مقایسه با سال قبل از آن به میزان ۶/۱ درصد افزایش داشت.

بررسی آمار عملکرد بنادر کشور برحسب تخلیه و بارگیری «کالاهای نفتی^(۲)» و «کالاهای غیر نفتی» در سال ۱۴۰۱ نشان می‌دهد میزان تخلیه و بارگیری کالاهای نفتی و غیر نفتی در بنادر کشور به ترتیب ۵۲/۰ و ۹۰/۳ میلیون تن بود که در مقایسه با سال قبل از آن به ترتیب ۳/۵ درصد افزایش و ۰/۴ درصد کاهش نشان می‌دهد.

جدول ۷-۸ عملکرد بنادر کشور برحسب

تخلیه و بارگیری کالا (میلیون تن)

درصد تغییر	سال			
	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۰ ▲	۱۳۹۹
کالاهای غیر نفتی	۳/۹	۹۰/۳	۹۰/۷	۸۷/۳
کالاهای نفتی	۹/۷	۵۲/۰	۵۰/۳	۴۵/۸
جمع	۵/۹	۱۴۲/۴	۱۴۱/۰	۱۳۳/۱

ماخذ: سازمان بنادر و دریانوردی

۷-۳-۳ شاخص‌های قیمتی در بخش حمل و نقل

۷-۳-۱-۱ شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در

مناطق شهری

براساس گزارش نتایج شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در مناطق شهری ایران، شاخص قیمت حمل و نقل در سال ۱۴۰۱ بر پایه سال ۱۴۰۰ نسبت به سال قبل از آن معادل ۳۸/۳ درصد افزایش یافت.

در میان زیرگروه‌های حمل و نقل و اقلام آن، رشد زیرگروه‌های خودرو سواری (۴۱/۳ درصد) و کرایه مسافرت زمینی داخل شهر (۴۷/۴ درصد) بیشترین سهم را در افزایش شاخص قیمت گروه حمل و نقل در سال مورد بررسی داشتند.

جدول ۷-۹ شاخص بهای مصرف‌کننده بخش حمل و نقل

ضرب اهمیت	سال				درصد تغییر
	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۴۰۱
حمل و نقل	۶/۲	۶۹/۸	۱۰۰/۰	۱۳۸/۳	۴۳/۲
وسایل نقلیه شخصی	۱/۸	۶۶/۲	۱۰۰/۰	۱۴۰/۹	۵۱/۱
تعمیرات و سوخت وسایل نقلیه شخصی	۳/۱	۷۷/۱	۱۰۰/۰	۱۳۳/۴	۲۹/۸
هزینه‌های رفت و آمد	۱/۳	۷۰/۷	۱۰۰/۰	۱۴۵/۱	۴۱/۴
پست	۰/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۱۲۵/۰	۰/۰

(۱۴۰۰=۱۰۰)

۷-۳-۲ شاخص بهای تولیدکننده

شاخص بهای تولیدکننده در بخش حمل و نقل و انبارداری^(۳) در سال ۱۴۰۱ بر پایه سال ۱۴۰۰ در مقایسه با سال

قبل از آن به میزان ۴۶/۹ درصد افزایش یافت. در میان زیرگروه‌ها و اقلام مشمول این گروه، بالا رفتن شاخص بهای زیرگروه‌های حمل و نقل بار از طریق جاده (۴۹/۷ درصد) و سایر حمل و نقل زمینی مسافر (۴۸/۸ درصد) بیشترین سهم را در افزایش شاخص بهای گروه حمل و نقل و انبارداری دارا بودند.

۱- Twenty-foot Container Equivalent Units (TEU)

۲- کالاهای نفتی شامل نفت خام، انواع بنزین، انواع گازوئیل، انواع روغن و روان‌سازهای نفتی، انواع قیر، سایر فرآورده‌های نفتی و سوخت‌های نفتی می‌باشد.

۳- سهم بخش حمل و نقل از کل ضرب اهمیت بخش «حمل و نقل و انبارداری» ۹۸/۶ درصد است.

گزارش اقتصادی و ترازنامه سال ۱۴۰۱

(۱۴۰۰=۱۰۰)

جدول ۷-۱۰- شاخص بهای تولیدکننده بخش حمل و نقل

درصد تغییر		سال			ضریب اهمیت	
۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹		
۴۶/۹	۶۸/۳	۱۴۶/۹	۱۰۰/۰	۵۹/۴	۱۲/۰۶	حمل و نقل و انبارداری
۴۸/۵	۵۸/۲	۱۴۸/۶	۱۰۰/۰	۶۳/۲	۱۱/۳۶	حمل و نقل زمینی و حمل و نقل از طریق خط لوله
۱۹/۲	۷۲/۸	۱۱۹/۲	۱۰۰/۰	۵۷/۹	۰/۵۳	حمل و نقل هوایی
۱۹/۰	۱۱۷/۹	۱۱۹/۰	۱۰۰/۰	۴۵/۹	۰/۰۴	انبارداری و فعالیتهای پشتیبانی حمل و نقل
۲۵/۰	۰/۰	۱۲۵/۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۰/۱۳	فعالیت‌های پست و پیک